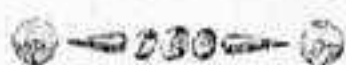

τὸ μέρος ὅθεν ἔρχονται αἱ ἤχοι, ἀλλ' εἰς τὰ οἰκιακὰ ζῶα τὰ ὠτά των, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἶναι μακρὰ καὶ κλίνουσιν εἰς τὰ κάτω. (*)

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΥΛΟΓΙΩΝ ΕΚΘΕΣΙΣ.

Ὁ γνωστὸς διὰ τὴν παιδείαν καὶ τὰς ἱατρικὰς του γνώσεις ἀξιότιμος συμπολίτης μας κύριος Γαληνὸς Κλαῖδος μᾶς διεύθυνε, κατ' αἰτησίαν μας, τὴν ἀκολουθοῦσαν περὶ τῶν Εὐλογιῶν ἑκθεσιν, τὴν ὁποίαν εὐγνωμόνως καταχωροῦμεν εἰς τὸ φύλλον μας, εὐέλπιδες ὅτι καὶ τὸ κοινὸν τῆς πόλεώς μας θέλει δεχθῆν μετ' εὐμελείας τὴν ἐ γ ρ α φ ῶ ς δεδομένην ταύτην προσφορὰν, καὶ ὅσον μάλιστα ἀποστείνεται εἰς τὸ τιμαλφέστερον αὐτῶν πράγμα, ἥτοι τὴν ὑγίαν τῶν τέκνων των.

Ἐπειδὴ καὶ πρό τινος ἤδη καιροῦ ἡ ἐξανθηματικὴ μiasmaticὴ νόσος τῶν εὐλογιῶν καταμαστίζει τὴν πόλιν μας, καὶ ἀνεξαιρέτως καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐνωφθαλμισμένους προσβάλλουσα, ἔδωκεν ὄχι μικρὰν λαβὴν εἰς πολλοὺς ἐχθροὺς τῆς ἀνθρωπότητος ὃ' ἀντιφερθῶσι κατὰ τοῦ ἐνωφθαλμισμού, καὶ νὰ διακηρύξωσιν αὐτὸν διόλου περιττὸν πλέον, φοβούμενοι μὴ αἱ φωνασκίαι τῶν τοιούτων λυμεῶνων τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας προξενήσωσι καὶ τὸ παραμικρὸν ἀποτέλεσμα, κρίνομεν χρέος ἱερὸν (ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός μας) νὰ ὑψώσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἀσθενῆ φωνήν μας, καὶ ζητοῦντες πρῶτον τὴν συγγνώμην καὶ εὐμένειαν τοῦ δημοσίου, νὰ ἐκθέσωμεν τὰς ἀκολούθους συντόμους καὶ ἐξ οἰκείας πείρας καὶ ἐξ ἄλλων Σοφῶν παρατηρήσεις

Αἱ εὐλογίαι κατὰ πρώτην φοράν περὶ τὸ 1122 ἔτος πρ. Χριστοῦ ἐφάνησαν ἐπὶ γῆς, καὶ ἔτη τινὰ ἐβασίλευσαν ἐπιδημικῶς εἰς μόνην τὴν οὐράνιον αὐτοκρατορίαν, τῆς ὁποίας πολλὰς ἑκατοντάδας χιλιάδων ἐξαπέστειλαν εἰς τὴν ἀληθῆ οὐράνιον βασιλείαν. Κατὰ τὰς διηγήσεις τῶν Ἱστοριογράφων τῆς νόσου ταύτης καὶ μάλιστα τοῦ Ἀγγλοῦ Moore (†) δύο ἔτη κατηνέχουν τὴν μνησθεῖσαν ἐπικράτειαν σημαντικὰ ἀνεμοζάλοι καὶ βροχαὶ πολλόταται,

(*) Περὶ τῆς κατακοιῆς τοῦ ὡς ὅρ. πλατύτερ. τὴν Φυσικὴν τοῦ Κ. Βαρδαλάχου. Παραγρ. 601.

(†) The history of the small pox.

συνέπεια τῶν ὁποίων ἐστάθη ἡ δύο ἔτη διαρκέσασα πλημυρία τῶν μεγαλητέρων τῆς Κίνας ποταμῶν. Αἱ ἐκτεταμέναι πεδιάδες αὐτῆς μετεβλήθησαν εἰς θαλάσσας, καὶ τὰ πολυάριθμα ζωῦφιά των κατεπνίγησαν, ἐκ τῆς σήψεως τῶν ὁποίων ἀνεπέμφθη μίασμα· καί, —καθὼς ἐκ τῶν πλημμυρῶν τοῦ Νείλου γεννᾶται τὸ μόλυσμα τῆς πανώλους, ἐκ τῶν πλημμυρῶν τοῦ Γάγγου τὸ τῆς χολέρας, ἐκ τῶν λιμναζόντων ὑδάτων τῆς πόλεώς μας τὸ τῶν τυφοειδῶν πυρετῶν (οἵτινες πάντοτε σχεδὸν καταμαστίζουσιν ἐτησίως τὴν Σμύρνην μας), ἐκ δὲ τῶν τῆς ἀντιπέραν τοῦ λιμένος μας ὀχθῆς (Καρσί—Γιακᾶ) τὸ τῶν διαλειπόντων περιοδικῶν Πυρετῶν—, οὕτω καὶ ἐκ τῶν πλημμυρῶν τούτων ἐγεννήθη τὸ μόλυσμα τῶν εὐλογιῶν. Κατ' ἄλλους ὁμῶς (*) τὸ μίασμα τῶν εὐλογιῶν ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν ἔνωσιν τοῦ λοιμικοῦ μιάσματος μετὰ τὸ πύον, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς ἐξανθήματά τινα γεννώμενα εἰς τοὺς μαστοὺς τῆς δαμάλεως, καὶ διὰ τῆς π ρ ο σ ψ α ύ σ ε ω ς μεταδιδόμενα εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, τὸ μόλυσμα τῆς λαοφθόρου ταύτης νόσου, γεννηθὲν εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν τῆς Κίνας, μετεφέρθη διὰ τοῦ ἐμπορίου καὶ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν. (**) Κατὰ τὸν ἕκτον δὲ ἀπὸ Χριστοῦ αἰῶνα ἐφάνη εἰς τὴν Περσίαν, καὶ ἐξ αὐτῆς διὰ τῶν τότε μεταξὺ τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Ἰουστινιανοῦ καὶ τῶν Περσῶν ἐνυπαρχόντων πολυετῶν πολέμων μετεφέρθη καὶ εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν μικρὰν Ἀσίαν, καὶ εἰς τὴν Ἀραβίαν, τῆς ὁποίας καὶ ἐδεκάτισε τοὺς κατοίκους. Ἐκ δὲ τῆς Ἀραβίας διὰ τῶν δορικτησιῶν τῶν διαδόχων τοῦ Μωάμεθ, διεδόθη ἡ νόσος αὕτη καὶ εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ἐξ ἧς οἱ Ἀραβες, κυριεύσαντες κατὰ τὸ 710 τὴν Ἰσπανίαν, τὴν εἰσήγαγον εἰς αὐτήν, καὶ πρώτην φοράν κατὰ συνέπειαν ἐφάνη εἰς τὴν Εὐρώπην, τὴν ὁποίαν πολλάκις ἐμάστισεν, ὡς τὴν πανώλην ἀποκατασταθεῖσα φονικωτάτη.

Ἐθρῆνει ὁ κόσμος ὅλος ὑπὸ τὴν μάστιγα τῆς τρομερᾶς ταύτης νόσου καὶ ὅτε ἐνεφανίζετο εἰς πόλιν τινὰ, φόβος

(*) Sprengel Storia della medicina.

(***) Τῆς ὁποίας τὸν ἡμῶν πληθυσμὸν ἐφόνευσε τὸ 739 Μ. Χ. ἐπιδημικὴ ἐκείσε ἀποκαταστηθεῖσα.

καὶ τρόμος κατεκυρίευσεν τοὺς κατοίκους αὐτῆς, οἱ ὅποιοι τὴν ἐδειλίων περισσότερον παρὰ τὴν πανώλην, καθότι προσέβαλλε πολλάκις καὶ οἰκογενείας ὑποβληθείσας εἰς τὴν αὐστηροτάτην προφύλαξιν. Γυνή τις ὁμῶς ἀνήγγειλεν (κατ' εὐτυχίαν) εἰς τὴν τεθλιμμένην Εὐρώπην τὸν τρόπον τῆς σωτηρίας της. Ἐκυρίευσεν κατὰ τὸ 1700 ἔτος αἱ εὐλογίαι εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἡ σύζυγος τοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην παρὰ τῇ Ὑψ. Αὐλῇ εὐρισκομένου Πρέσβεως τῆς Μ. Βρεταννίας, φοβουμένη διὰ τὰ τέκνα της, ἀπεδήμησε μετ' αὐτῶν εἰς Ἀδριανούπολιν. Ἐκεῖσε πληροφορηθεῖσα ὅτι γυναῖκες τινες ἐκ Περσίας περιερχόμεναι ἑτησίως σχεδὸν ὅλην τὴν Ὀθωμανικὴν ἐπικράτειαν, ἐνοφθαλμίζουσι τὰ νήπια διὰ τῆς ὕλης τῶν εὐλογιῶν, καὶ διὰ τῆς ἐργασίας ταύτης ἀναπτύσσεται εἰς τὰ ἐνοφθαλμιζόμενα ἡ ῥηθεῖσα νόσος πολλὰ ἐλαφρὰ καὶ ἀκίνδυνος, ἠθέλησε διὰ τῶν γυναικῶν τούτων νὰ ἐνοφθαλμίση καὶ τὰ ἰδιά της τέκνα, καὶ μετ' εὐχαριστήσεως ἀνήγγειλε τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην καὶ εἰς τὴν ἐν Λονδίῳ Κυβέρνησιν. Καὶ ἔκτοτε διεδόθη ὁ ἐνοφθαλμισμὸς εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ αἱ εὐλογίαι δὲν ἀφήρπων πλέον εἰμὴ μικρόν τι μέρος τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀλλὰ δὲν ἐξήρκει τὸ μέσον τοῦτο, καθότι πολλάκις ἐκ τοῦ τοιούτου ἐνοφθαλμισμού ἀνεπτύσσεται ἡ νόσος τῶν εὐλογιῶν βαρυτάτη καὶ συχνάκις τὸν ἐνοφθαλμισθέντα ὠδήγει εἰς τὸν τάφον. Ἡ τύχη ὁμῶς προσέφερε σημαντικὴν ἀνακάλυψιν διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Μικρὸς τις καὶ ἀσήμαντος Ἰατρὸς Γέννερ ὀνομαζόμενος, μὴ δυνάμενος νὰ ζήσῃ εἰς μεγαλοπόλεις, μετερχόμενος τὸ Ἰατρικὸν ἐπάγγελμά του, περιήρχετο περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος εἰς διαφόρους κώμας καὶ κωμοπόλεις τῆς Ἀγγλίας, καὶ διὰ τοῦ μολύσματος τῶν εὐλογιῶν ἐνωφθαλμιζε τὰ νήπια. Φθάσας τέλος εἰς κώμην τινὰ τοῦ κομητάτου τῆς Γλοκεστρίας ἔμαθεν ὅτι οἱ κάτοικοι αὐτῆς ποτὲ δὲν ὑπέφερον ἀπὸ εὐλογίας, ἐπειδὴ καὶ αἱ δαμάλεις αὐτῶν ἐκβάλλουσι κατὰ πᾶσαν ἄνοιξιν εἰς τοὺς μαστούς των μικρὰ τινὰ ἐξανθήματα παρ' αὐτοῖς καλούμενα (saw pox) τὰ ὅποια διὰ τῆς ἀλμέξεως

μεταδίδονται καὶ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἀφοῦ ἅπαξ τὰ ἐκβάλλωσιν, εἶναι πλέον ἐκτὸς τῆς ἐπιρροῆς τῶν εὐλογιῶν. Ὡφεληθεῖς δὲ ἐκ τούτου ὁ Γέννηρ λαθραίως ἔσπευσε νὰ λάβῃ ἐκ τοῦ τῶν δαμάλεων πύου, καὶ, χωρὶς εἰς κανένα νὰ ἀναφέρῃ περὶ τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης, περιῆλθε πολλὰ μέρη καὶ ἐνωφθαλμιζε τὰ νήπια, τὰ ὅποια μετὰ ταῦτα ἐκθέτων εἰς τὴν πρόσφασιν τοῦ τῶν εὐλογιῶν μιάσματος, εἶδεν ἐπανειλημμένως μὲ μεγίστην του χαρὰν ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο μίasma, κάμμίαν πλέον δὲν εἶχεν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ τῆς δαμάλεως πύου ἐνωφθαλμισθέντων παίδων. Ἐκαμε δὲ πολυειδῆ πειράματα περὶ τούτου, καὶ τέλος ἐκοινοποίησε κατὰ τὸ 1798 τὴν λαοσωτήριον ταύτην ἀνακάλυψίν του, ἥτις καὶ χειροκροτηθεῖσα ἀπὸ τοὺς σοφοὺς καὶ ἀπὸ ὅλην ἐν γένει τὴν ἀνθρωπότητα, κατέταξε τὸν ἀνείμνηστον τοῦτον ἄνδρα εἰς τὴν χρυσὴν τῆς ἀθανασίας βίβλον, καὶ δικαίως τῷ ἐδώρισε τὸ ὄνομα τοῦ εὐεργέτου τῆς ἀνθρωπότητος.

Μόλις ἐδημοσιεύθη ἡ θεία ἐφεύρεσις αὕτη, καὶ ἡ οἰκουμένη σχεδὸν ὅλη ἐπευφήμησεν αὐτήν. Μικροὶ καὶ μεγάλοι ἐνωφθαλμίσθησαν διὰ τοῦ τῆς δαμάλεως πύου, τὸ ὅποιον καὶ κατ' ἐξοχὴν ὠνόμασαν δαμαλίδα (vaccina) καὶ ἔχαιρον πεπεισμένοι ὅτι κανένα πλέον δὲν ἔχουσι φόβον αὐτῆς. Αἱ ἐμπανισθεῖσαι ὁμῶς ἀκολουθῶς ἐπιδημίαι τῶν εὐλογιῶν εἰς μὲν τὴν Σκωτίαν κατὰ τὸ 1818, εἰς δὲ τὴν Ἀγγλίαν κατὰ τὸ 1822, 1823, 1824, 1825, εἰς δὲ τὴν Φιλαδέλφειαν κατὰ τὸ 1824, εἰς Μοντπελλιὲ κατὰ τὸ 1819, εἰς Παρισίους κατὰ τὸ 1825, εἰς Μασσαλίαν κατὰ τὸ 1828, κτλ. αἵτινες κατεμάστισαν ἱκανῶς τὰ μέρη ταῦτα, καὶ προσέβαλλον καὶ πολλοὺς τῶν διὰ τῆς δαμάλεως ἐνωφθαλμισθέντων (ἐκ τῶν ὁποίων καὶ τινὰς μὲ τῆς ζωῆς τὸν κίνδυνον, καὶ μὲ αὐτὸν τὸν θάνατον), ἔδωκαν αἰτίαν εἰς τὸν ὄχλον νὰ καταβοᾷ κατὰ τῆς δαμαλίδος, ἂν καὶ οἱ Ἴατροὶ παντοίοις τρόποις ἐζήτουν νὰ τὴν ὑπερασπίσωσιν. Ἐκτοτε δὲ ἡ δαμαλὶς ἔχασε πολὺ ἀπὸ τὴν ὑπόληψίν της, μ' ὅλον ὅτι καὶ ὡς ἐκ συνηθείας ἐξηκολούθουν νὰ ἐμφυλλίζωσι τὰ τέκνα των.

Εἰς τὰ μέρη μας ὁμοῦς ὁ ὄχλος διетήρει πάντοτε τὴν ὑπὲρ τῆς δαμαλίδος ἀκράδαντον ὑπόληψίν του, ὅτε εἰς τὴν πόλιν μας καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ἤρχισαν νὰ ἀναπτύσσωνται πρότινος ἤδη καιροῦ μικρά τινα κρούσματα τῆς νόσου τῶν εὐλογιῶν. Πρὸ ἐνὸς ἔδῃ ἔτους ἠκούσθησαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μικρά τινα κρούσματα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τινων ἐκ τῶν ναυτιλιωμένων τὰς παραλίας τοῦ Σμυρναϊκοῦ κόλπου, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ἐμπόριον τῶν φαγωσίμων καρπῶν μετερχομένων. Οἱ πτωχοὶ Ἰουδαῖοι τῆς πόλεώς μας, ἔχοντες σχέσεις μετὰ τούτων, (ὡς προμηθευόμενοι ἐξ αὐτῶν τοὺς διαφόρους καρπούς, τοὺς ὁποῖους μεταπωλοῦσι περιφερόμενοι εἰς τὰς ἀγυῖας τῆς πόλεώς μας), παρέλαβον ἀπὸ αὐτοῦς, ὡς φαίνεται, τὸ μόλυσμα τοῦτο, καὶ τὸ διέσπειραν εἰς τὰς κατὰ τὴν Ἰουδαϊκὴν συνοικίαν οἰκογενείας των, τὰς ὁποίας διὰ τρίμηνον σχεδὸν διάστημα κατεμάστισεν ὄχι μικρὸν, καὶ ἀφῆρπασε καὶ μέλη αὐτῶν, εὐρὸν τροφὴν εἰς τὰς ἀκαθάρτους, στενὰς καὶ πνιγηρὰς οἰκίας των, καὶ εἰς τὴν ῥυπαρότητα καὶ τὰς ἀφορήτους δεισιδαιμονίας τοῦ ἔθνους τούτου, τὸ ὁποῖον καὶ δὲν ἤθελεν ἐλευθερωθῆν ἀπὸ αὐτὰς ἂν δὲν συνέβαινε (πράγμα πάραδοξον διὰ τὴν σύμπτωσίν του) ἢ τρομερὰ πυρκαϊὰ τῶν 17 Ἰουλίου, ἣτις κατηνάλωσε σχεδὸν ὁλόκληρον τὴν συνοικίαν αὐτῶν καὶ τὸ εἰς τὰ ἐπιπλά των ἐμφωλεῦον μίasma τῶν εὐλογιῶν. Ἐκ τῶν Ἰουδαίων τὸ μόλυσμα μετεδόθη καὶ εἰς τὰς Ὀθωμανικὰς συνοικίας, αἵτινες ὁμοῦς ἔπαθον ἐξ αὐτοῦ ὀλιγώτερα διὰ τὰ ἔθιμά των, διὰ τὴν καθαριότητά των, διὰ τὰς ὀλίγας μεταξὺ των σχέσεις καὶ διὰ τὸ ἐναέριον τῶν κατοικιῶν των. Τὸ μόλυσμα λοιπὸν τοῦτο ἐταλάντεψε μόνον τὰ δύο ταῦτα ἔθνη, μέχρι τῆς 17 τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου, περιωρισμένον εἰς ταῦτα μόνον καὶ χωρὶς ποσῶς νὰ μεταδοθῇ εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη, διὰ τὰς ὀλίγας μεταξὺ αὐτῶν σχέσεις. Ἀλλ' ἀφοῦ, ἐκ τῆς τρομερᾶς ἐκείνης πυρκαϊᾶς, ἀνεμίχθησαν μεταξὺ των τὰ διάφορα ἔθνη, οἱ Γραικοὶ πρὸ πάντων οἱ ὁποῖοι εἰς τοιαύτην περίστασιν, καθὼς πάντοτε, ἔδει-

ξαν ὅλην τὴν ἔμφυτον καλοκάγαθίαν καὶ εὐσπλαγνίαν των, καὶ ἔδωκαν ἄσυλον εἰς τοὺς πυρποληθέντας Ἰουδαίους καὶ Ὀθωμανοὺς, οἵτινες κατέφυγον εἰς τὰς οἰκίας των, ἔλαβον καὶ πρῶτοι παρ' αὐτῶν τὸ μόλυσμα τῶν Ευλογιῶν. Συνέτειναν δὲ εἰς τὴν διάδοσιν, καὶ οἱ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας πνύοντες νότιοι ἄνεμοι οἵτινες μετέφερον τὴν νόσον ταύτην ἀπὸ τὰ δυτικὰ μέρη τῆς πόλεώς μας, ἥτοι τὰς Τουρκικὰς καὶ Ἑβραϊκὰς συνοικίας, πρὸς τὰ πλησιέστερα βόρεια μέρη, ἥτοι τὰς Γραικικὰς συνοικίας, εἰς τὰς ὁποίας καὶ ἔκτοτε ἐμφωλεύει μεταδοθεῖσα καὶ εἰς τοὺς Καθολικοὺς καὶ Ἀρμενίους, πλὴν μᾶλλον ἀπάντων μαστίζουσα τὰς στενωτέρας καὶ ὀλίγον ἐκτεθειμένας εἰς τὴν τοῦ ἀέρος κυκλοφορίαν ὁδοὺς τῆς πόλεώς μας, καθὼς π. χ. εἰς τὰς λεγομένας ὁδοὺς τῶν Σερβετάδικων καὶ τοῦ σεφτελῆ Σωκακίου, εἰς τὰς ὁποίας ἡμεῖς αὐτοὶ ἠδυνήθημεν νὰ ἀριθμήσωμεν ἐπέκεινα τῶν 260 κρουσμάτων, ἐπὶ 1650 ψυχῶν.

Μὲ μεγάλην ἐκπληξιν καὶ ἀπορίαν εἶδεν ὁ λαὸς τῆς πόλεώς μας πληττόμεναι τὰ τέκνα τοῦ ἀπὸ τὴν φοβερὰν ταύτην νόσον, καίτοι ἐνωφθαλμισμένα διὰ τῆς δαμαλίδος. Πολλοὶ ἀγύρται καὶ λαοπλάνοι κατεβόησαν κατὰ τοῦ ἐνοφθαλμισμού, καὶ πλῆθος πολὺ ἠγανάκτει κατὰ τῶν φιλανθρώπων πεπαιδευμένων Ἰατρῶν οἵτινες ἐσύστησαν καὶ συστήνουσι θερμῶς τὸ λαοσωτήριον τοῦτο μέσον.—Διὰ νὰ ἐκβάλωμεν δὲ ἀπὸ τὴν ἀπάτην ταύτην τοὺς ὅσοι κατὰ δυστυχίαν ὑπέκυψαν εἰς αὐτὴν, ἐκθέτομεν ἐν συντόμῳ τὰς ὀλίγας παρατηρήσεις τὰς ὁποίας ἠδυνήθημεν νὰ κάμωμεν εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν.

Ἡ τὴν πόλιν μας καταμαστιζουσα ἐπιδημία εἶναι ἀληθῶς ἡ τῶν Ευλογιῶν. Ἡ νόσος ὅμως αὕτη σπανίως κρούει τὰ ἐνοφθαλμισθέντα παιδιά, μάλιστα ὅτε ἡ δαμαλὶς αὐτῶν εἶναι ἀληθής. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐπιδημίας μέχρι τῆς 5 Δεκεμβρίου, ἐπεσκέφθημεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν κλινικὴν μας 314 πάσχοντας ἀπὸ τὰς Ευλογίας, ἐξ ὧν τὸ μεγαλύτερον μέρος ἦσαν ἐνδееῖς, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ὑγεία εἰς ἡμᾶς ἐξίσου ἐνδιαφέρει ὡς τὴν τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀσμένως δεχόμεθα τὰς εὐχὰς αὐτῶν, ἀπαράλλακτα ὡς τὸν

χρυσὸν τῶν πλουσίων. Ἐκ τῶν 314 δὲ τούτων, οἱ 236 ἦσαν
 διὰ τῆς δαμαλίδος ἐνωφθαλμισμένοι. Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν πολ-
 λὰ ὀλίγοι ἦσαν διὰ τοῦ τῆς Εὐλογίας πύου (ἦτοι Θεοτικοῦ μπο-
 λίου). Ἀπὸ τούτους δὲ, 48 μόνοι ἦσαν οἱ ἐξ ἀληθῶν Εὐλο-
 γιῶν κρουσθέντες, οἱ δὲ 188 ἔπασχον ὅχι ἀπὸ Εὐλογίας,
 ὡς ἐνόμιζον οἱ περὶ αὐτοὺς, ἀλλ' ἀπὸ ἀνεμοευλογίας, αἴτι-
 νες συμβασιλεύουσι μετὰ τῶν εὐλογιῶν, ὡς αἰεὶ ὑπάρχου-
 σιν αὐταὶ ἐπιδημικαί, καὶ αἴτινες, κατὰ τὴν γνώ-
 μην μας, γεννῶνται καὶ αὐταὶ ἀπὸ τὸ αὐτὸ μὲν μό-
 λυσμα τῶν εὐλογιῶν, μετριασμένον ὁμῶς καὶ ἀδυνατισμένον
 ἐκ πολλῶν αἰτιῶν, μάλιστα δὲ ἀπὸ τὸ κλίμα ἀπὸ τὰς ὥρας
 τοῦ ἔτους, τὴν ἡλικίαν, κρᾶσιν, καὶ διάθεσιν τῶν πασχόν-
 των, μεταδίδονται διὰ τοῦ ἐνωφθαλμισμού καὶ τῆς προσ-
 ψάψεως, καὶ μετὰ τῶν ἀληθῶν Εὐλογιῶν σχεδὸν πάντοτε
 ἐπιδημικῶς ἐπικρατοῦσι. Τοσοῦτον δὲ διαφέρουσιν αἱ
 ἀνεμοευλογίαι αὐταὶ ἀπὸ τὰς ἀληθεῖς εὐλογίας, ὥστε μᾶς
 φαίνεται παράξενον πῶς καὶ ὀλίγοι τινὲς σοφοὶ καὶ πεπαι-
 δευμένοι Ἰατροὶ νὰ ἀπατηθῶσιν, ἐνῶ καὶ αὐταὶ αἱ γυναῖ-
 κες γνωρίζουσιν τὰς ἀναριθμήτους διαφορὰς ἀμφοτέρων τῶν
 νόσων τούτων. Ἡ ἐμφάνις τοῦ ἐξανθήματος τῶν ἀνεμο-
 ευλογιῶν προηγεῖται ἀπὸ μικρὸν καὶ μόλις μίαν ἡμέραν δι-
 αρκοῦντα πυρετὸν, ἐνῶ ἐξεναντίας ὁ τοῦ τῶν Εὐλογιῶν ἐξ-
 ανθήματος, προηγεῖται πρὸ τριῶν ἡμερῶν, καὶ εἶναι τοσοῦ-
 τον δυνατὸς, ὥστε πολλάκις ὁ Ἰατρός (ὅταν μάλιστα κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐπιδημίας δὲν ὑπάρχη ἡ ὑποψία τῆς ῥη-
 θείσης νόσου) τρέμει ὑποπτευόμενος Γαστροεντερο—εγκεφα-
 λικὴν ἀρρώστιαν. Τὰ τῶν ἀνεμοευλογιῶν ἐξανθήματα
 ἀναπτύσσονται μὲ μεγάλην ἀταξίαν καὶ σχεδὸν πάντοτε ἀρ-
 χόμενα ἀπὸ τὰ μέρη τοῦ στήθους, εἰς ὀλίγην ὥραν ἐκτεί-
 νονται καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος, ἐνῶ ἐξεναντίας
 τὰ τῶν Εὐλογιῶν ἀρχόμενα πάντοτε ἀπὸ τὸ πρόσωπον, τα-
 κτικῶς ἐκτείνονται κατὰ συνέχειαν εἰς τὸν λαιμὸν, τοὺς βρα-
 χίονας, τὸ στῆθος καὶ τέλος τὰ κάτω ἄρθρα. Τὰ ἐξανθήμα-
 τα τῶν ἀνεμοευλογιῶν σχηματιζόμενα εἰς 24 ὥρας εἶναι
 σφαιροειδῆ, καὶ περιέχουσιν ὑγρὸν τι λευκὸν καὶ διαφανές, τὸ
 ῥποῖον, κατὰ τὴν δευτέραν ἢ τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν ἐμφά-

νισίν των εξαφανίζεται, καὶ τότε αὐται μαραινόμεναι ξηραίνονται, καὶ ἐν εἵδει λεπιδίων πίπτουσι περὶ τὴν ἑκτην, ὀγδόην, ἢ τὸ πολὺ τὴν δεκάτην ἡμέραν. Ἐξ ἐναντίας δὲ τὸ ἐξανθήμα τῶν Εὐλογιῶν ἀνάγκη ἔχει διὰ νὰ ἀναπτυχθῇ καλῶς τεσσάρων ἢ πέντε ἡμερῶν, μετὰ τὰς ὁποίας καταπίπτει κατὰ τὸ κέντρον, καὶ καθίσταται ὀμφαλοειδὲς καὶ περικυκλοῦται ἀπὸ μικρὰν τινα καὶ κυκλοτερῇ κοκκίνην ἐπιφάνειαν· τὸ δὲ ἐν αὐτῷ ἐμπεριεχόμενον ὑγρὸν ἀποκαθίσταται πυῶδες, καὶ ἀναπέμπει δυσωδίαν τινὰ ναυτιάσεων πρόξενον· ξηραίνονται δὲ τὰ ἐξανθήματα περὶ τὴν ἐνδεκάτην τῆς νόσου, καὶ ἄρχονται νὰ πίπτωσι περὶ τὴν 14 ἢ 15. — Τὸ δέρμα κατὰ τὰς ἀνεμευλογίας ποσῶς δὲν ἐξογκοῦται, τὸ ὑνάντιον δὲ εἰς τὰς Εὐλογίας, καὶ μάλιστα τὸ τοῦ προσώπου. Μετὰ τὴν τῶν ξηρανθέντων Εὐλογιακῶν ἐξανθημάτων πτώσιν, διαμένουσι μᾶλλον ἢ ἥττον ἄρκετὸν καιρὸν ἐρυθραῖ κηλίδες βαθμηδὸν καὶ ἀργὰ ἀφανιζόμεναι, μετὰ τὴν τῶν ἀνεμοευλογικῶν, ὅμως αἱ κηλίδες μόλις διακρίνονται καὶ ἐξαλειφονται ταχύτατα. — Ἡ τῶν ἀνεμοευλογιῶν περίοδος εἶναι βραχυτάτη, τὸ ὑνάντιον δὲ ἢ τῶν Εὐλογιῶν.

Ἄλλ' ὥς ἐπανεέλθωμεν εἰς τὸ προκείμενόν μας. — Μεταξὺ τῶν 314 ὑποκυψάντων εἰς τὴν ἐπιδημίαν ταύτην ἁρρώστων μας, ἐκ τῶν ἐνωφθαλμισθέντων 188 ἔπαθον, ὡς προείπομεν, τὰς ἀνεμευλογίας, ἐνῷ ὁ κόσμος ἐνόμιζεν ὅτι ἦσαν αἱ ἀληθεῖς εὐλογίαι. Τὸ αὐτὸ συνέβη ἀναμφιβόλως καὶ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν κλινικὴν τῶν συναδελφῶν μας, ὡς πολλοὶ ἐξ αὐτῶν μᾶς ἐπληροφόρησαν. — Ἐκ δὲ τῶν 48 κρουσθέντων ἀπὸ τὰς ἀληθεῖς Εὐλογίας, μολονότι ἦσαν διὰ τῆς δαμαλίδος ἐνωφθαλμισμένοι, ἐρευνήσαντες ἡμεῖς ἐκ τῶν 48 τούτων εἰς τοὺς 32 ἀνεκαλύψαμεν ὅτι ἡ δαμαλὶς δὲν ἔκαμεν ἐπ' αὐτῶν, ὅτε ἐνωφθαλμίσθη τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα της, ἀλλ' ἀπεκατέστη ψευδής, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀδύνατος νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὸ Εὐλογιακὸν μόλυσμα. Εἰς τὴν πόλιν μας ἐνθα βασιλεύει ἐν γένει ἡ ἀγυρτεία, μάλιστα μεταξὺ τοῦ ὄχλου, καὶ ἐμπιστεύεται ὁ λαὸς τὸ ἱερώτατον κειμήλιον (τὴν ζωὴν του) εἰς ἄσυνει-

δῆτων χειρας (α) ἀσμένως ἐνοφθαλμίζεται ἀπὸ ἀγύρτας καὶ γυναικάρια οἵτινες καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι δὲν διαγιγνώσκουσι τὴν ἀληθῆ τῆς ψευδοῦς δαμαλίδος· οἱ δὲ γονεῖς πεπεισμένοι ὅτι τὰ τέκνα των ἐνοφθαλμίσθησαν ἀσφαλῶς, ἀμεριμνοῦσι περὶ τῆς παραιτέρω σωτηρίας των. Ἡ πατρικὴ κυβέρνησις τοῦ φιλανθρωποτάτου Αὐτοκράτορός μας Ἀπτούλ—Μετζίτ, συναισθανθεῖσα τὴν τοιαύτην ἔλλειψιν, ἔσπευσε νὰ ἐξοντώσῃ αὐτήν, διὸ καὶ διέταξεν εἰς τοὺς κατὰ τὰς ἐκτεταμένας ἐπαρχίας του ὑγειονομικοὺς Ἱατροὺς νὰ ἐνοφθαλμίζωσιν οἱ ἴδιοι ἀμισθὶ (ὡς πληρονόμενοι ἀδρῶς ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν) τὰ τέκνα τῶν πολιτῶν. Ἀλλὰ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν παρακούοντες τὰς ἀνακτορικὰς διαταγὰς, ὀλίγον φροντίζουσι περὶ τῶν ἐκτελέσεών των, διὸ πάλιν ὁ ἐνοφθαλμισμὸς ἐκτελεῖται ἀπὸ ἀμαθεῖς καὶ ἀπαιδεύτους ἀνθρώπους, οἵτινες ἐπὶ μόνη τῇ κερδοσκοπίᾳ ἐκτελοῦντες αὐτὸν, καὶ ἂν ᾦναι καὶ ψευδῆς ἡ δαμαλὶς των, διὰ νὰ κρύψωσι τὴν ἀμάθειαν καὶ ἀγυρτεῖαν των, δὲν τὸ ἐξομολογοῦνται, ἀλλ' ἐξεναντίας ἐπιβεβαιοῦσι τοὺς πατέρας περὶ τῆς πλάνης των. — Ἄν λοιπὸν αἱ Εὐλογίαι δὲν ἐσεβάσθησαν τοὺς 48 ἐνοφθαλμισμένους πάσχοντάς μας, τοῦτο ἀναμφιβόλως προῆλθε καθότι 32 ἐξ αὐτῶν ἐνοφθαλμίσθησαν μὲ ψευδῆ δαμαλίδα. Εἰς δὲ τοὺς 16 ἐναπολειφθέντας δὲν ἠδυνήθημεν νὰ βεβαιωθῶμεν ἂν ἡ δαμαλὶς των ᾦτον ἀληθῆς· πλὴν καὶ ἂν τοῦτο ὑποτεθῇ, μὴ καὶ αὐτοὶ οἱ ἅπαξ ὑποκύψαντες εἰς τὰς Εὐλογίας (ξευλογιάριδες) σπανίως δὲν ὑπόκεινται καὶ εἰς δεύτερον αὐτῆς κροῦσμα; Ἡμεῖς κατὰ τὸ διάστημα τῆς παρούσης ἐπιδημίας εἶδομεν ὁφθαλμοφανῶς τρία τοιαῦτα παραδείγματα, καὶ ἐθεραπεύσαμεν πρό τινων ἡμερῶν ἐκ τῆς νόσου ταύτης Ἀθηναῖον τι νὰ ἐκ τῶν σημαντικῶν Ὀθωμανῶν, ὅστις πρὸ 16 ἐτῶν ὑπέκυψεν εἰς τὴν Εὐλογίαν, καὶ εἶχε καταστιγματισμένον τὸ πρόσωπόν του. Ἄν λοιπὸν καὶ αὐταὶ αἱ Εὐλογίαι δὲν προφυλάττωσι πάντοτε, δὲν εἶναι παράδοξον εἰάν καὶ ἐπὶ

(α) Εἴθε ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ τὰ πρόσφορα μέτρα διὰ νὰ ἐξοντώσῃ ἀπὸ τὰ Κράτη τῆς τὸ ἀναρίθμητον σμήνος τῶν ἀγυρτῶν καὶ λαοπλάνων, οἵτινες καταμαστίζουσι τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ καθίστανται τὸ ὄνειδος αὐτῆς.

100 ἢ 200 διὰ τῆς Δαμαλίδος ἐνοφθαλμισθέντων συμβῇ καί τι κροῦσμα Εὐλογιῶν. Διότι λοιπὸν εἰς μίαν ἐπιδημίαν μεταξὺ τῶν 200 ἢ καὶ 500 κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν Σοφῶν Ἱατρῶν κρούεται καὶ εἰς ἀπὸ Εὐλογίας, οἱ δὲ λοιποὶ 199 ἢ 499 μένουσιν ἀβλαβεῖς, διὰ ταῦτα πρέπει νὰ παραλείψωμεν τὸν ἐνοφθαλμισμὸν, καὶ νὰ ὑπακούσωμεν εἰς τὰς κακολογίας τῶν διωκτῶν τοῦ λαοσωτηρίου τούτου μέσου; Μὴ πρὸς Θεοῦ, φίλοι Συμπολῖται! ἀποφεύγετε τὰς παγίδας τῶν ἀγυρτῶν. (διότι ἡ ὑγεία σας εἶναι ζωὴ ἰδική μας). Ἡμεῖς προσέτι παρατηρήσαμεν, ὅτι μεταξὺ τῶν ῥηθέντων 16 κρουσμάτων, ὅσοι εἶχον πολλὰς οὐλὰς τοῦ ἐνοφθαλμισμοῦ ὀλιγώτερον ἀπάντων ὑπέφερον, καὶ ἀναλόγως οἱ ὀλιγωτέρας ἔχοντες, οἱ δὲ πλείονα παθόντες ἦσαν οἱ μίαν μόνην ἔχοντες οὐλὴν τῆς δαμάλεως. Τοῦτο ἄς διδάξῃ πόσῃν ἔχει ἰσχὺν ἡ δαμαλὶς διὰ τὴν προφύλαξιν ἀπὸ τὴν ῥηθεῖσαν νόσον. Εἶδομεν προσέτι ὅτι μικρὰ ἦσαν τὰ ἐπὶ τῶν ἐνοφθαλμισμένων ἀποτελέσματα τῶν Εὐλογιῶν. Κάνεις, θεία συνάρσει, δὲν ἀπέθανεν εἰς τὰς χεῖράς μας, καθὼς προτέτι καὶ εἰς τὰς τῶν Σοφῶν καὶ πεπαιδευμένων συναδελφῶν μας· ἂν δὲ καὶ συνέβη τι ἀπευκταῖον εἰς ὀλίγους τινὰς τῶν ἐνοφθαλμισθέντων, τοῦτο προῆλθεν, ὡς ἐπληροφορήθημεν ἀπὸ κακὴν θεραπείαν τὴν ὁποίαν μετεχειρίσθησαν τινὲς Ἱατροὶ, κακὴν πράξαντες τὴν διάγνωσιν πρὸ τῆς τοῦ ἐξανθήματος ἐμφανίσεως.

Πρὸς ὑποστήριξιν τῶν παρατηρήσεών μας καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῶν, κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ ἐκθέσωμεν ἐν συντομίᾳ καὶ πειράματα τινὰ τὰ ὁποῖα ἐπράξαμεν εἰς Χίον, ὅτε προσεκλήθημεν νὰ διοργανίσωμεν τὰ Ὑγειονομικὰ τῆς νήσου ταύτης. Θέλοντες νὰ προοδύσῃ καὶ ὁ ἐνοφθαλμισμὸς προεκηρύξαμεν ὅτι δωρεὰν θέλομεν ἐνοφθαλμίζειν ὅλων τὰ τέκνα, διὸ καὶ συνέρρευσεν πλῆθος πολὺ. Ἐνοφθαλμίσαμεν τινὰ ἐξ αὐτῶν διὰ τῆς δαμαλίδος, ἄλλα δὲ διὰ τοῦ πύου τῶν Εὐλογιῶν κεκραμμένου μετὰ τοῦ τῆς δαμαλίδος, καὶ ἄλλα μὲ τὸ τῶν Εὐλογιῶν κεκραμμένον μὲ ὀλίγας σταλαγματίας γάλακτος γυναικείου· καὶ παρατηρήσαμεν ὅτι εἰς τὰ πρῶτα παιδία τὸ τῆς δαμαλίδος ἐξάν-

χοι, ἐκθέτομεν ἐνταῦθα ἐν συνόψει τὰ διάφορα φαινόμενα δι' ὧν δύναται τις νὰ διακρίνη τὴν ἀληθῆ ἀπὸ τὴν ψευδῆ δαμαλίδα.

Ἀφοῦ ὁ Ἱατρὸς διὰ τῆς ἀληθοῦς δαμαλίδος ἐνοφθαλμίσῃ ἐν νήπιον, τέσσαρες ἢ πέντε ἡμέραι παρέρχονται καὶ κανὲν φαινόμενον δὲν παρατηρεῖται ἐπὶ τῶν πληγῶν τοῦ ἐνοφθαλμισμού (μπολίου). Μετὰ τὴν παρέλευσιν αὐτῶν ἐμφανίζεται κοκκινάδα τις μὲ μικρὰν ἐξόγκωσιν, αἵτινες ἀμφότεραι αὐξάνουσι μέχρι τῆς ἑκτης ἡμέρας. Τὴν δ' ἐβδόμην ἡμέραν ἡ κοκκινάδα καὶ ἡ ἐξόγκωσις αὐξάνουσιν ἐπὶ μᾶλλον, καὶ ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης ἀναπτύσσεται μικρὸν ἐξάνθημα μαργαριταρίνου χρώματος, ἔχον μικρὰν τινα πίεσιν ἐπὶ τοῦ κέντρου, γέμον κατὰ τὴν περιφέρειαν ἀπὸ διαφανὲς ὑγρὸν, καὶ περικυκλούμενον ἀπὸ μικρὸν τινα ἐρυθροῦν κύκλον. Τὴν ὀγδόην ἡμέραν ἡ τοῦ ἐξανθήματος τούτου βάσις μαλακύνεται, ὁ δὲ ἐρυθροῦς κύκλος αὐξάνει, καὶ συχνάκις ἐξογκοῦται· κάποτε δὲ κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐπισυμβαίνει καὶ μικρὸς τις πυρετός. Τὰ μνησθέντα φαινόμενα αὐξάνουσι περὶ τὴν ἐννάτην καὶ δεκάτην, τὴν δὲ ἐνδεκάτην ἡ κοκκινάδα ἀρχίζει νὰ ἐλαττοῦται, ἡ κεντρικὴ ταπείνωσις τοῦ ἐξανθήματος ἀρχεται νὰ μαυρίζῃ, τὸ δὲ χρῶμα τοῦ ὅλου ἐξανθήματος ἀποκαθίσταται ὑποκίτρινον, ἐπειδὴ καὶ τότε περιέχει ὑγρὰν τινα ὕλην ὁμοιάζουσαν μὲ τὸ πῦον. Τὴν δεκάτην τρίτην ἡμέραν τὸ ἐξάνθημα ἀρχίζει νὰ ξηραίνεται βαθμηδόν· ξηραινόμενον σχηματίζει σκληράν τινα μελαγχροινὴν καὶ ὑπομέλαιναν πλάκα ὁστρακοειδῆ (Κάπαλον) ἣτις πίπτει ἀπὸ τὴν 20 μέχρι τῆς 25 ἡμέρας.

Ἡ ψευδὴς δαμαλὶς ἣτις δὲν προφυλάττει ἀπὸ τὰς Εὐλογίας διακρίνεται ἀπὸ τὴν ἀληθῆ κατὰ τὰ ἐξῆς φαινόμενα. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἢ τὴν ἐπιοῦσαν τοῦ ἐνοφθαλμισμού, ἐμφανίζεται κατὰ πρῶτον ἐπὶ τῶν πληγῶν ἐπισθητὴ φαγοῦρα (démangeaison) συνωδευμένη ἀπὸ σκληρότητα μᾶλλον ἢ ἥττον ἐκτεταμένην καὶ κεκαλυμμένην ἀπὸ κοκκινάδα τινὰ ἄχρουν, καὶ ὡς ἐκ σειρῶν συντεθειμέ-

νην. Ἀπὸ τὴν δευτέραν μέχρι τῆς πέμπτης ἡμέρας ἀναπτύσσεται ἐπὶ τοῦ ἰδίου μέρους ἐξάνθημα ἀτάκτου σχήματος, τὸ ὁποῖον ὑφθαίεται μὲ ἀκμὴν, καὶ περιέχει ὑγρὸν ὑποκίτρινον, τὸ ὁποῖον ξηραίνόμενον ὁμοιάζει μὲ τὸ ἀραβικὸν κόμμι.

Ἐκ τῶν φαινομένων τούτων δύνανται κάλλιστα οἱ γονεῖς νὰ διακρίνωσιν εἴαν τὰ τέκνα των ἐνοφθαλμίσθησαν μὲ τὴν ἀληθῆ δαμαλίδαν ἢ ὄχι.

Πολλοὶ Ἱατροὶ συμβουλεύουσι νὰ ἐπαναλαμβάνεται ὁ ἐνοφθαλμισμὸς κατὰ πᾶσαν ἑπταετίαν ἢ δεκαετίαν. Πολλοὶ ἄλλοι νομίζουσι περιττὴν τὴν τοιαύτην ἐπανάλληψιν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ φροντίς τοῦ ἐνοφθαλμισμού εἶναι μικρά, νομίζομεν ὅτι ἡ τοιαύτη ἐπανάλληψις δὲν ἤθελεν εἰσθαι κακὸν, μολονότι ἀμφιβάλλομεν εἴαν ἐπιτύχη εἰς ὅλους τοὺς ἅπαξ ἐνοφθαλμισθέντας.

Τοὺς ὀλίγους τούτους λόγους μας παρακαλοῦντες τὸ Δημόσιον νὰ παραδεχθῇ εὐμενῶς, εὐχόμεθα νὰ δώσωσι νύξιν εἰς ἄλλους. Συναδελφούς μας διὰ νὰ εἴπωσι τὰ ὅσα ἡ μεγαλητέρα παιδεία καὶ ἡ πλέον πολυχρόνιος πεῖρα τοὺς ἐδίδαξε.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

ΠΑΡΑΠΟΝΟΝ ΤΟΥ ΑΠΟΘΝΗΣΚΟΝΤΟΣ ΕΝΙΑΥΤΟΥ.

Δεῦτε νὰ ἐπισκεφθῶμεν διὰ τελευταίαν πλέον φορὰν σεβάσμιον καὶ λευκογένειον φίλον μας. Ἰδατέ τον πῶς ὁ ἄθλιος κατὰκειται ἐπὶ κλίνης καταμαραμμένων φύλλων, περιτετυλιγμένος μὲ τὴν μηλωτὴν του. — Τὰ μέλη του ἀπέκαμαν καὶ ἀπηύδησαν πλέον. Ἡ φωνὴ του ἐβραγχνίσεν. Οἱ σφυγμοὶ του πάλλουσιν ἀδυνάτως, καὶ ἡ ἀναπνοὴ του διεκόπη σχεδόν. Ὅσοι πρὸ μικροῦ ἴδατε τὸν Χελιοκτακοσιοσαρανταένα ἀνδρὸν καὶ ἔχοντα ἐπὶ τῆς